

RÓZSA UJSÁG.

Szerkeszti és kiadj. :

Dr. KAUFMANN ERNŐ

Pécs-Szabolcson,
Baranyában.

Rózsatenyésztők és rózsakedvelők
szakközlönye.

Előfizetési ára, postán
küldve :

Egy évre 2 frt.

Fél évre . 1 „

Évenként 10 szám.

Minélennemü póstai küldemény a szerkesztő czime alatt adandó fel.

I. évfolyam.

Julius 1887.

2. szám.

A FÖLDI GILISZTÁRÓL.

(Befejezés.)

Igy áll a dolog a földi gilisztáról a szabadban s miután a gyakorlati kertész nem éri azzal be, hogy ismert tünetényeket minden további kutatás nélkül hagyjon, azon kérdést veti fel, hogy : miért buvik elő a giliszta akkor, ha azon földrészlet, melyben tartózkodik megingattatik ? — A felelet igen egyszerű : ö s z t ö n s z e r ü l e g. A gilisztának ugyanis a föld alatt tömérdek ellensége van ; nem is említve a rovarok légióját, főképpen az emlősök közt találunk oly földben lakó fajokat, melyeknek fő táplálékát a giliszta képezi. Ezek közt különösen a k ö z ö n s é g e s vakond (*Talpa europaea*) és a t ö r p e c z i c z k á n y (*Sorex pygmaeus*) érdemelnek említést. — Szántóföldeken és a kertekben, nem ritkán látunk a porhanyó föld felületén hosszú, kanyargós kiemelkedéseket, melyek mint v a k o n d j á r a t o k, a földművesek és kertészek előtt nagyon is ismeretesek. Ezen igen felületesen fekvő járatok nem képezik állandó lakóüregét a vakondnak, hanem a táplálék keresésekor képeztetnek ; ilyen járatok túrásakor étkezik a vakond, felkutatva és elfogyasztva az utjába eső rovarálczákat és főképpen a gilisztákat. Az ily étkezési túrások alkalmával a föld a menet környékén megbolygattatik s ezen bolygatás a gilisztának mintegy intésül szolgál a menekülésre. Ha a giliszta még ideje korán a felszínre tud jutni, úgy a vakond fogait és gyomrát kikerüli, mivel a vakond a föld felszínén nem keres táplálékot, végtagjainak alkotásá-

nál fogva erre nem is lévén képes. — Menekülési ösztön tehát az, a mi a gilisztát a talaj megbolygatásakor a felszínre űzi s hogy a fent leirt módon a gilisztát sikeresen terelhessük a felszínre, minél hivebben kell utánoznunk azon talajbolygatást, mit a vakond ily étkezési turása alkalmával véghez szokott vinni.

Az ilyen gilisztavadászatok alkalmával azt is tapasztalni fogjuk, hogy első sorban kinőtt, nagy giliszták lomolnak elő; apró fiatal giliszták csak gyéren s kivételesen törtetnek a felszínre, míg az igen fiatalok egyáltalán nem mutatkoznak. Hogy ezen jelenségből lehet-e, vagy szabad-e a giliszta korával összefüggő értelmi képességre következtetni, azt döntsék el az állattudósok; a kertész beéri azzal, hogy ezen irtási módszerrel éppen a legnagyobb s így rá nézve a legkártekonnyabb gilisztákat képes elpusztítani.

Most még azon kérdés merül fel, hogy: ismerve a gilisztának földalatti leghatalmasabb ellenségeit, a vakondot s a cziczkányt, nem-e volna tanácsos ezen állatoknak tenyésztése-, vagy legalább védelme által azok elszaporodását előmozdítani? — A felelet e kérdésre igen körülményes s részint igenleges, részint nemleges lesz. — Nietner nagy munkájában (Die Rose) annyira rajong a vakondért, hogy azt mesterseges uton befogja, hogy a kertben eleresztve, vele a rózsza földalatti ellenségeit elpusztíttassa. Alapjában véve igen nagy értelme van ezen okoskodásnak, csak egy a bökkenő: a vakond ugyanis hasznos munkálkodása közben károkat is okoz, olyan mint egy serény bürokrata, az arany árán szerzi meg a garast s ezen körülmény csakugyan jogosan sorolja őtet a kétséges értékű kerti lakók közé. — Ha arról volna szó, hogy tisztán rózsás kertben, vagy pl. faiskolában, tehát a hol a rózsán vagy a gyümölcsfán kívül egyéb kerti ültetvény nincsen, hasznos-e a vakond, ugy határozottan igen el kell felelnünk; de ha a kertben egyéb, gyengédebb ültetvények is vannak, ugy a vakond nagyszabású turkálásai miatt kártekonnyá válik. Ezt igazolni látszik azon általános tapasztalat, hogy a gazdasszonyok félnek a vakond megjelenésétől a konyhakertben. — Másrészt pedig nem is olyan könnyű dolog a vakondot egy kertben megtartani, mert ha az új lakóterület nincsen éppen inyére, ugy az első 24 óra alatt, még a legmélyebb alappal bíró kőfal daczára is megszökik.

Mindezekből azon egyszerű tanulságot vonhatjuk le, hogy a rózsakertész a vakondot, kivéven ha az nagyobb károkat nem okoz, egyszerűen tűrje meg kertjében, de elszaporodását ne segítse elő, mesterségesen fogott vakondot pedig egyáltalán ne hozzon a kertjébe, mivel az erre fordított idő és fáradság úgy sem fizetné ki magát.

A mi a vakondról áll, ugyanazt mondhatni a ciczkányról is, csak hogy ezen állatocská sokkal több hasznot hajt mint kárt, testének törpességénél és nagy falánkságánál fogva; fájdalom azonban, hogy nyugalmas helyeket kedvel s így a kertekben alig honosítható meg, a macskáktól pedig, mintha csak egér volna, (pedig ragadozó rovarevő állat.) szerfelett üldöztetik.

A rovarok közül főképpen a futonczfélék (Carabidae) mint húsevők, nagy hasznot hajtának a kertésznek; nappal sötétebb árnyas helyeken húzódnak meg oduikban s csak éjjel teszik meg rablójárataikat, mely alatt tömérdek álcát és esetleg gilisztákat is pusztítanak el, minél fogva a futonczféléket a kertész nagy óltalomban részesítse, sőt azoknak nagyobb fajait érdemes összefogdosni s a kertbe telepíteni, mivel már csekély óltalom mellett is megmaradnak s el is szaporodnak.

Virágedényekből a gilisztát akként távolíthatjuk el legjobban, ha a tömböt*) az edényből szokásos módon kikoczolva minden oldalról jól megvizsgáljuk s ha benne gilisztát veszünk észre, azt csiptetővel és nem az ujjakkal, lassan és óvatosan kihúzzuk.

Az igen apró s a kertészre nézve még nem igen kártékony gilisztákat a leirt módszerekkel sem a szabad földből, sem pedig az edényből nem vagyunk képesek kipusztítani. — Nagy vívmánynak kell tartanunk e tekintetben a szénkénegét, mivel e vegyszerrel nemcsak a gilisztákat, hanem minden, a földben élő állatot képesek vagyunk elpusztítani a nélkül, hogy magának a rózsatőnek kárt okoznánk. Alaposan kiírthatók a szénkénnel a rózsagyökér földalatti állati ellenségei úgyszólván egy csapásra; a giliszták éppen úgy, miként a százakra menő rovarfajok álcái, az alkalmazás azonban nagy elővigyázatot, a szer teljes ismeretét és még beható tanulmányozást igényel, minél fogva

*) T ö m b (Ballot, Ba'llen) alatt azon föld értendő, mely az edényben van s melybe a növény van ültetve; — a gyökerekkel áttunódott tömbnek a kikoccolás alatt szétessnie nem szabad s csak jól begyökeresedett tömböt lehet kár nélkül kikoccolni.

e felette fontos vegyszerről s annak alkalmazásáról külön cikkben fogunk megismerkedni; annyit azonban már előre is állíthatunk, hogy e szernek a kertészetben óriási jövője lesz. — Meg nem fogható, hogy a szénkéneg iránt miért viseltettek a kertészek eddig oly páratlan közönnyel, pedig a Phylloxera elleni alkalmazása óta annyi idő telt el, hogy ez alatt ezer meg ezer kertésznek lett volna alkalma azzal kísérleteket tenni. Azon meglepő eredmények, melyek e szer alkalmazása mellett a cserebogár álczái ellen mutatkoztak, már magukban véve eleget adnak arra, hogy e szert a rózsakertészetben nélkülözhetetlenné tegyék.

A nyári szemzögalyak kezelése.

A kezdő rózsász ősszel vagy tavasszal, összevásárol néhány, az erdőből avatatlan kezek által kiásott vadrózsát, beülteti a földbe s ha a szemzés műtételeiben már kellő gyakorlattal bír, csak arra vár, hogy ez alanyokból valahol az általa óhajtott magasságban egy erős nyári hajtás törjön elő; — ekkor fogja a nemes galyat s beszemzi a zöld hajtást, mire a nemes szem*) nemsokára csakugyan előbúvik s még ugyanazon nyár folyamán virágot is hoz. — Nem tagadható, hogy ily eljárás mellett jó viszonyok között 40—50 százalék szép rózsát nyerhető, azonban a legcsekélyebb időviszontagság, képes az így kezelt rózsátoknak $\frac{3}{4}$ részét tönkre tenni s így az ily eljárást az okszerűek közé nem sorolhatjuk. E tárgyról más alkalommal bővebben fogunk megismerkedni, most azonban a nyári nemesítő galyak kezeléséről lévén szó, kezdjük annak lemetzésénél:

Nemes szemzögalyakat szabály szerint öregebb, ugynevezett anyatókról szoktunk venni; kivételt képeznek az igen jeles fajok, vagy satnya jobb fajtájú tők, melyeknek szaporításáról vagy megmentéséről van szó. Az ilyen tők szótugraszthatók, (Sprengen des Stammes) mi alatt azt értjük, hogy az ily tőnek minden, még oly silány szeme is, jó alanyba szemeztetik. — Ha reményünk van, hogy egy szétugraszott tő még hajtást hozhat, úgy azon kevés nemes csonkot (Stümmel) hagyunk s a legjobb ápolás alá vesszük: beárnyékoljuk, szélétől megóvjuk, megkapálva trágyaöntelékkel bőven ellátjuk, a metszés sebhelyeit azonban előbb jól beviaszoljuk; — ha azonban a szétugraszott tő kihajtására már semmi reményünk nem volna, úgy azt egyszerűen kidobjuk, mint a hely betöltésére alkalmatlan tárgyat.

*) Sz e m és r ü g y e g y és ugyanaz. Az utóbbi kifejezést a botanikusok használják; mi a gyakorlati kertész után indulva az előbbi kifejezést fogadjuk el a közhasználatban.

A nyári nemesítéshez használt galyat, egészséges töről legjobb a virágzás előtt venni s csak ha a galy még nagyon zöld, (vagyis puha, fűnemű) kell az elvirágzást bevárni, de ezután azonnal le kell a galyat metszeni, mivel kedvező körülmények közt éppen a virágbuga alatt levő szemek szoktak főképpen jól remontáló fajoknál, igen hamar kihajtani. Ily remontáló galyat az alsóbb, még zárt szemek kedvéért lemetszeni nem szabad, mivel ily barbár kezelés mellett a tő igen hamar elsatnyul.

A lemetszés egyuttal a korona alakjának szabályozására is szolgálhat; sudaras és sok szemmel bíró galyak 3—5 szemmel metszhetőek le, kurta növési fajoknál azonban csak egy-két szemmel vegyünk ágat, mindenkor a virágzat alattitól a tő felé számítva. Maga a lemetszés igen éles késsel eszközöltessék, kissé rézsutosan a meghagyandó szem átellenében és annak tövében, hogy kihajtása után fölösleges csonk ne maradjon vissza. Igen czélszerű az ejtett sebfölületet azonnal beviaszolni, hogy ezáltal a fölösleges nedvvesztés megakadályoztassék s hogy arra különféle, leginkább a bélben élő rovarok petéiket ne rakhassák.

Ha csak lehetséges, úgy intézzük ezen, a szó teljes értelmében vett galyrablást, hogy azt a tő minél kevésbé érezze meg. Még a legerősebb anyatóket is tönkre tehetjük a czélszerűtlen s főképen a gyakori galyrablás által, minélfogva igen tanácsos a galy metszést egy töről csupán csak egyszer eszközölni; ha azonban egy erős töről több galyat akarunk venni, mint pl. a dugványozáshoz, úgy semmi veszéllyel sem jár, ha a koronából egy alkalmas erősebb főágot egészen kimetszünk, a sebet éles késsel simára nyessük és azonnal jól beviaszoljuk. Az ilyen galyrablást az anyató úgy szólván meg sem érzi, sőt a megmaradt ágak annál erősebben fognak hajtani, míg a csúcsajtások gyakori metszése által az egész tőt rövid idő alatt tönkre tehetjük.

Nagyon téves a legtöbb rózsásznak azon balhiedelme, hogy a helyettesítő ágak (ugynevezett vízajtások) szemei csakis meddő, azaz nem virágzó hajtásokat hoznak. Maga a tapasztalat dönti meg e felfogás helytelenségét legjobban, mert ha egy koronának a helyettesítő hajtását meghagyjuk s a jövő tavaszi nyéséskor a többi öregebb ágakat eltávolítjuk, úgy a helyettesítő hajtás mindannyi szeméből egy-egy virágzó ágat fogunk nyerni. Gyakorlatilag igen helyesen cselekszünk, ha a nyári szemzéshez a virágzó, az őszi alvó szemzéshez pedig a helyettesítő hajtásról vesszük a szemeket. — A rózsaszemek illetén megválasztása a következőkben nyeri indokoltságát: a kerti rózsafajok legtöbbjének — mint tudjuk, — fő jellemét képezi az évenként többször megújuló viritás, vagyis a remontálás; az egyszer elviritott tő új hajtásokat hoz, még pedig két irányban; egyrészt az elviritott ágnak végső szemei hajtanak ki s ezek még ugyanazon nyár folyamában, esetleg többször is viritanak, másrészt a vastagabb főágak erős,

kinyuló ágakat, úgynevezett helyettesítő-, köznyelven vízajtások-
kat cresztenek, melyek azonban ugyanazon évben már nem virágzanak,
ha csak arra mesterségesen nem kényszerítettnek. Az ily helyettesítő haj-
tások a tél beálltaig jól megerősödnek, könnyen áttelelnek s a következő
tavaszon, különösen ha a régiebb ágak erősen visszanyesetnek, a legszebb
virágzatot szolgáltatják.

A rózsának ezen tulajdonsága kézzel fogható utasítást nyújt a neme-
sítő galyak helyes megválasztására. Juniusi szemzéshez tehát legjobb a vi-
rágzó ágról venni a szemeket; az ily szemek az alanyban hamar tapadnak,
kihajtanak s a tél beálltaig néha, de különösen ha bimbóik lecsipetnek, már
kis koronává erősödhetnek. A helyettesítő hajtásokról vett szemek nagy
hajlandóságot mutatnak az alvásra s így az ily szemeket legtanácsosabb
ősszel, szeptember végével feldolgozni, mivel az ily alvó szemzések könnyen
áttelelnek s a következő tavaszon hallatlan erővel szoktak kihajtani, a nyári
szemzéseket pedig nem csak utolérik, de minden tekintetben felül is mulják.

Kivételt csupán a thea- és Noisette-rózsák képeznek, melyeknél helyet-
tesítő hajtások ritkán fordulnak elő s így ezekről az amúgy is gyakori re-
montálás miatt mindenkor a virágzó hajtásról vehetünk galyat.

Említést érdemelnek még a mellékajtások is, melyek a főágak-
nak alsóbb, vastagabb részeiből törtetnek elő, vékonyak, rövidek s vakon
végződnek. Az ily hajtások avatatlan rózsászok által fattyúhajtásoknak ne-
veztetnek; — hogy mennyire jogosulatlan ezen elnevezés, bizonyítja ama
körülmény, hogy az üzleti kertészek éppen ezen mellékajtásokból nyerik
a legszebb dugványtőket s szemeikből a legdúsabban nyiló koronákat. Az
okszerű kertész a nemesítő galyak közt legtöbbször becsüli a mellékajtások-
kat; az ily hajtások értéke megbecsülhetetlen; a családi körben, vagyis az
anyatón elhanyagolva, bőséges árnyék által elnyomatva, levegőtől elzárva,
elsatnyulva várnak az avatatlan rózsász ollójára, míg avatott felismerőjük
uj hazát teremt nekik a dugványszekrényben vagy egy jó alanyban, mely
önállóságért azután háladatosak is maradnak megmentőjük iránt.

A lemetezett nemesítő galyak különösen ott, hol tömeges nemesítésről
van szó, vagy ha azokat elszállítani akarjuk, tehát a hol a lemetzés és fel-
dolgozás közt több idő telik el, különös kezelés alá veendő, hogy a cél-
nak megfeleljenek.

Ha saját kertünkben, vagy a szomszédokhozuk a szemzőgalyat, úgy
az, ha rögtön elszemeztetik, semmiféle kezelést sem igényel; hosszabb időre
azonban a galyak nem hagyhatók a száraz levegőn. — Rövidebb, 3—4
órai időközre elegendő, ha a galy két végét ferdén és élesen lemetszve friss
burgonyába, ugorgába vagy sárgömbbe dugjuk s azonfölül friss fűbe, ned-
ves rongyba, vagy itatópapírba göngyöljük; — így kezelve, mintegy 12—14
óra hosszat is életképes marad; ha azt azonban több napra akarjuk eltenni,

ugy két végén éles késsel ferdén lemetszük, nevét kis papirdarabra írónal irva, fonál, finom sodrony vagy háncs segélyével ráerősítjük s most valamely tágas edényben friss vízbe akként helyezzük, hogy abban szabadon úszhassék, mire az edényt a pinczébe visszük. — Az így kezelt nemes galy 8—10 napig is megtartja életképességét, ha a víz naponkint frissel cseréltetik fel s az edény elég tisztán tartatik. — Még tovább, 14—20 napig is eltartható a nemes galy, ha lemetszése után finom nedves homokba ágyazva szintén a hideg pinczébe helyeztetik. Az eljárás igen egyszerű: egy ócska faládika vagy virágedény, mintegy harmadáig homokkal töltendő meg; a homokra szépen sorba rakjuk a névvel ellátott galyakat, mire ezeket újra homokkal földjük le, az edénybe pedig bőven friss vizet öntünk, melynek fölöslege önkénynt lefolyik, a ládika hasadékain, vagy a virágedény nyílásán, mely utóbbira, nehogy a homok kiömöljék, cserép, vagy falemezke teendő. A megöntözés alkalmával a homok a berakott galyakhoz annyira odasimul, hogy azok teljesen beágyazódnak; most a ládát, vagy a virágedényt a hideg pinczébe tesszük. Az így conservált galyak kivételénél kissé ovatosan kell eljárunk, mivel azok a homokba annyira beágyazódnak, hogy erőszakos kivétel mellett sérüléseket szenvedhetnek; legjobb a tartalmat homokostól egy tál vízbe üríteni, honnét azután a galyak könnyen és minden sérelem nélkül kiszedhetők.

Ha nemes galyakat távolabb eső helyekre, kocsin, hajón, vagy a postán küldünk, ugy igen czélszerű és általában be is vett eljárás, azokat nedves moha közé csomagolni, mire azután a mohacsomag régi ujságpapírnak 10—14 rétege közé göngyölve s kívül erősebb papírral földve, postacsomaggá formálható s így továbbítható. Az ily csomagolásnál különösen arra kell ügyelnünk, hogy a galyak minden oldalról legalább is 2—3 centiméter vastag nedves mohabundába legyenek burkolva. Ezen csomagolás mellett a galyak 4—5-napi utat is megtehetnek; nem czélszerű azonban azokat a kézhezvétel után rögtön feldolgozni, hanem igen helyesen cselekszünk, ha kicsomagolás után minden egyes galy két végét éles késsel újra lemetszük (felfrissítjük) s tiszta, friss vízbe helyezve, 8—10 órára a hideg pinczébe tesszük; — ezalatt a galyak a kiállott szenvedéseket mintegy kiheverik, igen könnyen lesznek feldolgozhatók, a lemetszett háromszögecskéből a faanyag könnyen kiválik, a tapadási képesség pedig rendes marad, sőt némi tekintetben fokoztatik is.

A nyári szemzőgalyak kezelésmódjának kapcsán nem lesz érdektelen a piaczi forgalomba hozott belföldi és külföldi czikkek árainak összehasonlítása. — Hazánkban a nyári nemesítő galyak üzleti forgalma csaknem semmi, pedig az üzlet emberei e téren még igen szép eredményt érhetnek el. Kisebb városok kertészei legujabb fajokkal nem rendelkeznek, régiebb fajokból a galyat 2—4 szemmel 10 krért adják átlagosan, tekintet

nélkül a csoportra, hová a faj tartozik; — az oly kertészek pedig, kik a lemetszett rózsákat czélszerűen értéketíshetik, nyári galyat egyáltalán nem adnak, még Hazánk első rózsásza: Gillemot Vilmos sem. Ebből azután könnyen felfogható, hogy honi rózsászaiknak legnagyobb része kénytelen a külföldre folyomány, melynek élelmes kertészei e körülményt jól ki is használják. Álljanak itt ennek beigazolására a következő adatok:

Egy darab nyári galy 3—4 szemmel:

1. *Wesselhöft J.*-nél Langensalza 20--25 Pf. = 13—16 kr.
Régiebb fajokból, július 1-től fogva. Ujabbakat nem ad.
2. *Souper & Notting*-nál, Luxembourg 20 - 80 Pf. = 13 - 49 kr.
Régi és új fajokból, július közepétől fogva.
3. *Reiter & Lambert*-nél, Trier 30—70 Pf. = 19—43 kr.
Régi és új fajokból, időhöz nincs kötve.
4. *Deegen-Pohlitz*-nál, Köstritz 30—100 Pf. = 19—62 kr.
Régi és új fajokból, júliustól kezdve.
5. *Giulio Perotti*-nál, Trieszt 10—40 kr.
5—8 szemmel, régi és új fajok, már júniusban kaphatók.
6. *Paul Ruschpler*-nél Drezda, legujabb fajok 100 Pf. = 62 kr.
Thearózsákból nem ad; régiebb fajok 25—40 kr.

Franczia és angol rózsakertészeknek nincsen hazánkba kivitelük s csak különös megkeresés után, még magasabb áron volnánk képesek tőlük galyakhoz jutni.

Mindezekből arra következtethetünk, hogy hazai rózsakertészetünkben az üzleti galytermelésnek igen szép jövő kínálkozik, csak fel kell tudni azt czélszerűen használni; mert ha a honi rózsászok a külföldről hozatott, néha hajsza vékonyságú galyakért 40—50 krt elfizethetnek, úgy a jobb, vagy legalább is hasonló minőséget, valamivel olcsóbb árért szívesebben fogják honi termelőktől beszerezni.

A Noisette-rózsák okszerű művelése.

A kerti rózsáknak ezen csoportja tulajdonságaiban csaknem teljesen elüt a többi fajoktól. Már maga az ágak alakja, növése a korona alakulása, de főképpen a virágzat az,*) mely e csoportot annyira jellemzi, hogy a leglaikusabb rózsász is képes egy Noisette-tőt azonnal felismerni, ha csak életében valaha egyet látott. A Noisette-rózsák vesszői majd vékonyabbak, mint pl. a *Rêve d'or*-nál, majd vastagabbak, mint pl. az *Ophirienél* simák, fénylők, gyéren álló kampós tüskékkel fegyverezettek; — a levél, szárok távolállók, átellenes váltakozással; a levelek fénylők, simák,

*) Virág, az egyes nyiló virág; virágzat, a virágok összesége egy tön; virágzás, azon időszak, mely a bimbó felnyílásától a virág elhervadásáig tart.

bórszerűek, az idő viszontagságaival kitűnően daczolnak, szép haragos zöld színűek s a levegőben élő számos rózsacellenségnek oly jól ellenállanak, hogy egy tetvektől vagy hernyóktól eltorzított Noisette-tőt nem igen van alkalmunk láthatni.

Elnevezését e csoport egy Noisette nevű párizsi kertésztől nyerte, ki azt Amerikából e század elején hozta Európába, hol különösen a thearózsákkal keresztezve, már számtalan ivadéka disziti rózsás kerteinket.

Lényegére nézve e csoport a thearózsáktól miben sem különbözik, mert azon általánosan elfogadott megkülönböztetés, hogy e csoportnál a virágzat több, néha 20—30 virágból álló bokrétában jelenik meg, már csak azért sem tartható fönn, mivel vannak egyes en álló virágzatu Noisette-rózsafajok, valamint bokrétában viritó thearózsák is. — Maga a virág a thearózsának mindannyi jellegét viseli: az alak, az illat, az itten túlnyomólag sárgás szineződés, a virágzás viszonya az évszakhoz stb., egészen a thearózsák közé helyezi e csoportot. Növénytaniilag sem találunk köztük fontosabb megkülönböztetést, mind a kettő „Rosa indica“ s mig az előbbi még egy: odoratissima melléknevet nyert, ugy a másiknál ugyanezt a: Noisetteana kifejezés helyettesíti. Körülbelül annyi közöttük a különbség, mint a pomerániai s a magyar lúd közt. A számos, de különösen a thearózsákkal történt keresztezésből eredt fajok immár annyira elkorcsosultak, hogy a kertészek évek óta vitatkoznak a fölött, valjon a Maréchal Niel, vagy a Gloire de Dijon tulajdonképen thea- vagy Noisette-rózsa-e.

Mindezen vitás pontok mellett, úgy látszik, hogy a Noisette-rózsák fő jellegét az ágak növési iránya képezi; — ezek ugyanis, mint azt a tapasztalatból tudjuk, mindenkor vízszintes irányba törekednek, kúsznak s ha kedvező körülmények közé jutnak, igen hajlandók az elterülésre. Vannak ugyan Noisette-fajok, melyeknél ezen elterülő tulajdonság nincsen meg, ilyen pl. az Aimeé Vibert; de ha egy tapasztalt kertész e fajt pl. a William Allen Richardsen szintén Noisette-fajjal összehasonlítja, ugy még elfogultság esetén is azt mondaná, hogy vagy az egyik, vagy a másik nem Noisette-faj.

Az említett terebélyes növési hajlam folytán a Noisette-rózsák nem alkalmasak a magas nemesítésre. Nincsen boszantóbb látvány mint egy Chromatella vagy Rêve d'or magasan, de különösen félmagasan nemesítve. Az ily tőknél a hajtások vizirányosan nyulnak ki, a rózsász most csak azért, hogy tője némileg is koronaalakot öltjön, egyre másra kötözi fel a hosszú hajtásokat, vagy a mi még helytelenebb, visszanyesi. — Ezen elősorolt tulajdonságok könnyen beláthatóvá teszik, hogy a Noisette-rózsák koronás fácskák képzésére alkalmasok nem lévén, okszerűleg csupán mint gyökérbe nemesített bokrok, területő művelés (Flachkultur) által te-

nyészthetők. — Elenyészőleg csekély kivételt képeznek azon magas tők, melyek mint szomorú-rózsák, jól védett helyen tenyésztetnek; ezeknek betelepése azonban oly rendkívül nehézkes, hogy ily tők képzésére a Noisette-rózsák csak itt ott s kivételesen használtatnak. Akad ugyan e csoportban is néhány jobb faj, mely a félmagas és magas nemesítést megengedi, ilyen pl. az *Aimée Vibert*; a hosszú hajtásokkal növény fajok azonban, (s éppen ezek a legszebbek) csakis a terület művelés mellett fejtik ki teljes pompájukat.

A Noisette-rózsák csoportjából a terület művelésre legalkalmasabbnak bizonyultak a következő jobb fajok:

Adélaïde Pavie (Robert, 1857.)

Aimée Vibert grim pant (Curtis, 1841.)

Chromatella (Coquereau, 1849.)

Fortuné's double yellow.

Lamarque (Maréchal, 1830.)

Mad. Caroline Küster (Pernet, 1872.)

Mad. Clément Massier (Nabonnand, 1885.)

Mad. Fanny de Forest (J. Schwartz, 1882.)

Mademoiselle Louise Morin (Nabonnand, 1877.)

Ophirie (Goubault, 1841.)

Rêve d'or (Ducher, 1869.)

Unique jaune (Moreau, 1872.)

William Allen Richardsen (Pradel, 1861.)

Ezekon kívül rendkívül alkalmas a terület művelésre a világ első thearózsája a *Maréchal Niel* is, továbbá: *Reine Marie Henriette Thea*, *Waltham Climber I., II., III.*, *Thea-hyb.* és *Reine Olga de Württemberg Thea-hyb.*

(Folyt. következik.)

BIRÁLATOK.

6. **Général Jacqueminot.** — *Rem.* (Roussel, 1853.)

Szép, fénylő skarlát-karminpiros, nagy, csaknem egészen telt, golyóalaku, kimagasló középpel, vékony pártaszirmokkal; erős növényű, dúsan virító, szép nyári és még szebb őszi virágzattal. Hihetőleg a *Gloire des Rosomènes* remontáns rózsafaj származéka; igen sok rokonfaja van u. m.: *La Brillante*, *Richard Smith*, *Triomphe d'Amiens* és *Triomphe de Beauté*, melyek egymás között oly nagy hasonlatosságot mutatnak, hogy azokat a *Général Jacqueminot*-val azonosítanunk kell, legalább kertészeti szempontból. Ezek némelyike illatos, mások szagtalanok, a színre nézve pedig alig vehető számba közöttük az eltérés, míg a virág alakja, a virágzat, a korona alakulása, a lombzat s a növény valamennyinél egyforma.

A piros remontáns kerti rózsák között egy sincsen, mely oly óriási elterjedtségnek örvendene mint a *Gén. Jacqueminot*; ezt pedig gyakran

megújuló virágzatának, könnyű kezelésmódjának, de főképpen télállóságának köszöni. Legkezélszerűbben magas és félmagas alanyokba nemesíthető; dugványozás által szintén könnyen szaporítható s mint bokorrózsa éppen úgy díszére válik a virágos kertnek, mint edényben a szobának, késői hajtásra pedig igen alkalmasnak bizonyult. A túlságos nyesést nem igen tűri, miért is csak félrövid nyesésére kell szoritkozunk; minthogy virágai az égető napon nem kapják meg eredeti színüket, a ki teheti, inkább valamely terebélyes fa árnyékába ültesse.

Mint kiváló magtermő fajt, a tulajdonképpeni ujdonságtenyésztők igen kedvelik s ismeretes számos jeles származékai már is nevezetes részét képezik jobb kertirózsáinknak, mint pl. *Xavier Olibo*, *Maurice Bernardin*, *Mad. Rosalie de Wincop*, *Léopold I. Roi des Belges*, *Horace Vernet*, *Gloire de Santenay*, *Duke of Edinburgh*, *Chevalier Nigra* s még többek.

7. **Duke of Teck.** — *Rem.* (W. Paul & Son, 1880.)

Világos skarlát-karminpiros, nagy, telt, gömbalakú, kimagasló közép-pel; igen erős és kúszó növéssű, szagtalan, egyike a legszebb rikitő színű rózsáknak; rendkívül kemény, nálunk az erős telet is kiállja minden takarás nélkül, igen dűsan és tartósan virít, csakhogy nehezen és tökéletlenül remontál. — A *Duke of Edinburgh* remontáns fajtól származik, melylyel a virág alakja és színezete csaknem teljesen megegyezik, csupán valamivel világosab. A nyesést e faj nem jól tűri, túlságosan napos helyen pedig a virágzat nem kapja meg eredeti rikitő színét. Kúszó növéssénél fogva e faj magas nemesítésre egyáltalán nem alkalmas; alacsony, de legkezélszerűbben gyökérnyakba nemesítve, árnyas falak vagy kerítések mellé mint futórózsa, igen jól alkalmazható.

8. **John Hopper** — *Rem.* (Ward, 1862.)

Szép, fénylő rózsaszínű, közepe felé mindinkább sötétlő karminpiros, a szirmok hátsó lapja halványan lillába játszó; nagy, igen telt, félgömbalakú, korán és dűsan nyiló, kitűnő illattal. Igen erős növéssű s gyakran megújuló virágzata által egyike a legkedveltebb rózsaszínű kertirózsáknak. A *Jules Margottin* és *Mad. Vidot* szintén remontáns rózsák keresztezéséből származik, dugványozás által nem éppen könnyen szaporítható, azonban az így nyert tők mint edényrózsák, a korai hajtásra igen előnyösen használhatók. Alacsony, félmagas és magas nemesítvényei, valószínűs remekét képezik a kerteknek, míg télállósága rendkívül megkönnyíti a kezelést. Sűrű növése miatt, valamivel rövidebb és ritkítőbb nyesést kíván, a napos és árnyokos helyek közt azonban éppen nem válogatós.

9. **Marguerite de Roman.** — *Rem.* (J. Schwartz, 1882.)

Testszín-fehér, közepén világos rózsaszínnel; igen nagy, telt, jó tartású, gyengén illatozó; növése felálló, sudaras és sűrű, lombozata élénk zöld színű; kitűnően remontál, nálunk pedig teljesen télálló. Eredete ismeretlen, azonban igen közel áll a *Mlle. Eugénie Verdier*-hez, melytől csupán világosabb színezete és sudarasabb, hosszab növése által különbözik. Félmagas alanyokba nemesítendő és szellős, napos helyekre ültetendő, mivel a lisztharmat iránt rendkívül fogékony; éppen ez okból a különben fél-

rövid nyesésnél a koronát erősen meg kell ritkítanunk, különben a lombozat közé rejtett bimbók csakhamar elpenészesednek s nem nyílnak fel. Dugványokról e faj szintén szaporítható s hihetőleg az edénytenyésztésre és a hajtásra éppen úgy használható, miként közel álló rokona a Mlle. Eugénie Verdier.

10. **Belle Lyonnaise** — *Thea*. (Levet, 1869.)

Világossárga, gyenge fakó árnyalattal, belől valamivel sötétebb; — igen nagy, telt, illatos, csészealakú, szabályos négysugaras kinyomattal; belső szirmai néha rendetlenek. Növése igen erős, félsudaras és terebélyes; lombozata fényes, élénk zöld, meglehetősen borszerű. — A virág szép alakja, jó theaillata, gyönyörű világossárga színe, valamint a gyakran megújuló bőséges virágzat, e fajnak az elsőb helyeket biztosítják kertekben. Allítólag a *Gloire de Dijon*-tól származik, melytől különösen a dús virágzást s a hideg iránti érzéketlenséget ugylátszik örökölte, mivel könnyű, de száraz takarás mellett a legkeményebb telet is kiállja. Igen czélszerűen használható e faj az edényművelésre is, hol hosszabb növése miatt kis lajtorjára húzva, igen diszes és háladatos szobarózsává nevelhető. Dugványozás által is könnyen szaporítható, a korai hajtásra pedig szintén czélszerűnek bizonyult. Mint kerti rózsza, félmagas nemesítés mellett, napos, vagy félárnyékos helyeken kitünően diszlik; bokor alakban rácsra futtatva gyönyörű látványt nyújt. Mivel a nyesést nem igen türi, tavasszal a főbb hajtásokat megkurtítani nem igen szabad, hanem csupán a kóczos mellékhajtások eltávolítására kell szoritkoznunk. Téli takarására legjobb a hosszú, száraz trágyaszalma s mivel a túlságos téli nedvességben egyes ágai könnyen elrothadnak vagy megüszkösödnek, földdel való takarását a mennyire csak lehetséges kerülnünk kell.

11. **Souvenir d' un ami**. — *Thea*. (Belot-Desfrougères, 1846.)

Egyszintű halvány fakórózsaszín; igen nagy, könnyedén telt, illatos, gyenge szirmokkal; félig nyílt állapotban tojásalakú, míg teljesen kinyílva szabálytalan csészealakot ölt. A félvastag növésű hajtások merev, szétágazó és elterülő, zeg-zugos irányban törnek elő, távolálló, diszes, átellenes száron ülő ritkább lombozattal. Maga a virág csak mint félig kinyílt bimbó jöhet tekintetbe, mivel ekkor diszesen vizirányos, vagy lelógó tartása, valami előkelő, meglepő látványt nyújt, míg teljesen kinyílva, a legdisztelenebb szemétnek kell tekintenünk; szerencsére félig nyílt állapotát több időn át megtartja. A virágzat igen gyakran és szabadon megújul, dúsna azonban egyáltalán nem mondható, mivel az amúgy is ritkább hajtások végén, mindig csak egy virág foglal helyet. Nagyon szereti e faj az árnyékos, szél és esőtől mentes helyeket, hol azután magas töbe eszközölt nemesítései, egész nyáron át pompásan virítanak; — eső és szélnek kitett helyekre egyáltalán ne ültessük. Bokorrózsát e fajból, már bogosan növe hajtásai miatt sem nevelhetünk, téli betakarása pedig a legnagyobb elővigyázatot igényli. Hideg és nedvesség iránt rendkívül érzékeny lévén, egyike a legkényesebb kerti rózsáknak; legjobb a magasabb helyre fektetett korona alá előbb 3—4 ujjnyi szalmaréteget teríteni; az erre terített koronát azután ismét szalmával földjük le jó vastagon, a szalmaborítékra pedig még földet, vagy deszka-

fődelet kell helyezni. — A nyesés ezen, különben sem az edénytenyésztésre, sem pedig a hajtásra nem alkalmas fajnál, a ritkább növés s a szemek csekély számánál fogva, a legszűkebb korlátok közé szoríttassék.

12. **Blanche Lafitte.** — *Borb.* (Pradel, 1851.)

Fehér, igen gyenge testszinű fuvalattal, szép és tökéletes alkotással; igen könnyen felnyílik, sajátságos, a burbonrózsák szagát képviselő illattal bír, középnagy, dúsan s gyakran, egészen a tél beálltáig, 3—6 rózsából álló bokrétákban virít. Növése a virág nagyságához viszonyítva rendkívül vaskos és sudaras, lombozata gyéribb, szép haragos zöld színezetű. — Mint kitünően remontáló s különösen ősszel bőven virító faj, bokor alakban igen kitünő kerti rózsának nevelhető. Magas tőbe már erős hosszú növése miatt se nemesítsük. Nyesése félrövidre történjék, télire pedig könnyű szalmatakaróval fedve nem szenved kárt.

Különfélék.

Kertészeti titok a dugványozásnál.

— Nagyon nehéz már manapság valamely jövedelmező titkot megőrizni, főképpen akkor, ha az többek birtokába jutott. Így vagyunk a kertészetben is, hol nem sokára éppen úgy mint más pályákon, nem a titkot, hanem kizárólag a munkásságot s annak eredményét fogja a közönség megfizetni. Mindazonáltal tagadhatatlan, hogy még mindig lappangnak a kertészetben is titkok, melyek a műkedvelők s a nagyközönség körébe nem szivárogtak ki. Ilyen titkot képezett egészen napjainkig egy a rózsák dugványozásánál alkalmazott kertészeti fogás is. A legtöbbször azt halljuk a műkedvelőktől, hogy 100 dugvány közül alig maradt meg 3—4 darab, holott a kertésznek 60—70 százalék sikerül, daczára annak, hogy a műkedvelő is éppen oly dugványládákat használt, éppen úgy választotta meg a fajokat s éppen úgy kezelte azokat mint a kertész. A titok a következő: A dugványgalyak kikészítés után ne tétessenek azonnal a földbe s a mi fő, ne öntöztessenek meg azonnal, hanem a virágház valamely hűvösebb zugában nedves homokra rakva, valamely tágas edénnyel, legjobban tállal boríttassanak le. Ily leborított

állapotban a galyak 24—36 óra hosszát heverjenek a tálboríték alatt s csak ezután ültessük ki s öntözzük meg azokat bőségesen. Arra természetesen ügyelnünk kell, hogy a galyak felmetélése hűvös, nedves helyen történjék s különösen a beszáradtól kell azokat jól megóvni. — Ily kezelés mellett azután nagyobb százaléket kapunk. A magyarázat igen egyszerű: ha a galyak friss sebfülletére azonnal víz jut, úgy a nyitott sejtsövecskék vagyis pórusok a hajszálcöveség törvénye szerint a vizet rögtön magukba szívják s így a kéregképződésnek (Cullusbildung) elejét vetetik; ha azonban a friss sebfüllettel bíró galyak 1—1½ napig elég nedves és hűvös levegőben vannak, úgy a természet hegesztő ereje folytán a nyitott pórusok behegednek, elzárnak s így a későbbben oda jutott víz beléjük nem hatolhatván, a kéregképződés akadálytalanul fog tovább folytatódni.

Fiatal ültetvények védelme. — A magról nevelt rózsaalanyok kiültetése, kertészeti műnyelven pikirozása júniusban szokott végbemenni. Ilyenkor a veteményágyakról az apró rózsaplánták kiemeltetnek s az ültetvényágyakba (Piquirbeete) szépen

sorba ültetnek, hogy további kezeléseük ezáltal megkönnyíthessék. Az ily ültetvények a házi- és egyéb állatok, de főképpen a fécen nem tartható macskák által igen gyakran háborítatnak meg; összetapostatnak s ezáltal a rózsásznak tetemes kárt és sok bosszúságot okoznak. Igen könnyen és alaposan megvédhetők az ily vetések és ültetvények az erdőből hozott igen tüskés vadrózsa pálczaival, melyek a sorok közé fektetve az ágyakat teljesen megvédik a garázdálkodó állatok talpaitól és körmeitől. Főlöszleges fel- említeni, hogy a védelem ezen olcsó és egyszerű fajtája a többi kerti ültetvé- nyeknél is teljes sikerrel alkalmazható.

Vegyí trágyasó edényrózsák számára

— A titkos összetételű kertészeti vegy- szerek közt a trágyasó is szerepel. Különösen Németország szállít drága pénzért ily trágyasót, melynek össze- tételét az úgynevezett feltaláló k titokban tartják. A józan ész maga a tapasztalat vezeti az ily dolgok fölfedezésére s így a trágyasó sem állhat egyébből, mint az általánosan használt állati trágyáknak sótartalmából. A leg- jobb s gyakorlatilag is czélszerűnek bizonyult trágyasó a következő vény szerint állítható össze:

Rp. Natrii carbonici fatiscati	
Natrii sulfurici fatiscati	
	aa 10-00
Natrii phosphorici fatiscati	
Ammonii carbonici fatiscati	
Ammonii nitrici	
	aa 20-00
Kalii nitrici	
Natrii nitrici	
	aa 25-00

Misce exactissime ut fiat pulvis.

Ezen vény szerint a trágyasó minden vegyszerkereskedésben vagy gyógy- szertárban elkészíthető, csakhogy gyógyszerertárban sokkal drágább mint a droguistánál s mivel egyik fő alkat- része, az ammonium nitricum nem gyógyszer, legjobban cselekszünk, ha gyógyszerertári megrendelésnél szemé-

lyesen meggyőződünk, hogy az illető gyógyszerertárban tartatik-e ezen vegy- anyag. — Az ekként nyert trágyasó jól záró porüvegben tartandó, mivel a nedves levegőn vizet von magához s összezsomósodik vagy szétfolyik, mi által erejéből ugyan mit sem veszít, de kezelése megnehezítettetik. — Alkal- mazása igen egyszerű: egy kisebb, 3—4 tizedliteres edényre belőle egy grammnyi veendő; nagyobb edényekre másfél vagy két grammot vegyünk. A söt napon állott, vagy kissé langyos vízben keverés mellett oldjuk fel s a vizet öntsük a kissé felkotort tömbre, mindenkor csak annyi vizet vevén, a mennyi éppen egyszeri öntözésre szük- séges.

Különösen jó hatása van az ily trá- gyasónak a rózsán kívül azon növé- nyeknél, melyek soványabb lápföldben (Moorerde) tenyésztetnek, minők a Fuchsia, Azalea, Camelia, Ficus stb. — Egy évben csak egyszer szabad egy edényt a leirt módon trágyázni.

Egy megkerült tenyésztő.

— Mult számunkban a bírálatok rovatában is- mertetett jeles rózsafaj: Princeesse Marie tenyésztője nincsen feltün- tetve. A szerkesztőség rendelkezésére álló irodalmi segédeszközök közt a tenyésztő neve nem volt fellelhető; még az európai hírnévre vergődött Nietner-féle jegyzék sem sorolja fel azt. — Ezekkel szemben most Gille- mot Vilmos úr arról értesít bennünket, hogy nevezett rózsafajt Jacques francia rózsász 1829-ben tenyésztette. — A kútfő hitelességéről, miután az nevezett rózsász úr levelében felem- litve nincsen, nagyon óhajtanánk tu- domást szerezni, egyelőre azonban a levél írójának ismert garanciája foly- tán ei kell ezen szives felvilágosítást fogadnunk.

A rózsá mint jótékonyági közvetítő.

— A pécsi jótékony nőegylet mult hó 2-án a n.-károlyi, eperjesi és kurticsi tűzkárosultak javára kitünően sikerült rózsáünnepélyt rendezett. E célból a

sétatér elzáratott s az érdeklődő közönség 30 kr. belépti díj mellett élvezhette az ott rendezett multságokat; volt halászlé, gulyáshus, pezsgó, hidegkonyha, hol pórleányoknak öltözött hölgyek szolgáltak fel, míg a többiek mint virágárus-leányok élénk sürgésforgással árulták, az egyletnek e célra adományozott rózsákat. Az eredmény anyagilag is meglepő volt, mivel az egylet az ünnepély után 2200 forintot tett folyóvá a szerencsétlenek számára. Rózsászati szempontból érdekes volt a város és környékének itt képviselve volt rózsafajait észlelni; — a megelőző hűvös nedves időjárás daczára, a fajok szép számmal voltak képviselve. Legtöbb volt a piros remontáns rózsza s ezek között különösen a Général Jacqueminot- s a Mad. Victor Verdier-csoport látszott uralkodni; kevesebb volt a világos rózsák száma, míg a centifoliák közül csak a pomponia találtatott egyik-másik hölgy kosarában. A thearózsák gyéren voltak képviselve, míg burbonrózsák csak elvétve kerültek a szakértő szeme elé.

Nagyváradon ugyancsak jótékony-sági szempontból június 4-én nyitották meg a Sas-vendéglő nagytermében a 4 napig tartó rózsakiállítás, melynél a hölgyek által elárusított rózsák s a belépti díjak után befolyt jövedelem szintén e három város tűzkárosultjai javára fordított.

Az ily ünnepélyek meglepő anyagi

eredményei, csakugyan balzsamként hatnak a szerencsétlenek sebeire s ha tekintetbe vesszük ama borzasztó bal esetet, mely a kistiszai zsilip beszakadásával, legmagyarabb honfitársainknak jó részét koldússá tette, úgy egy őszi virágünnepély a városok egyletei által rendezve, éppen oly becsületére válnék nemzetünknek, mint a meny nyire enyhitené a szerencsétlen vizkárosultak szenvedéseit.

Kivitel a keletre. — Csak rövid idő választja el immár hazánkat a belgrád-szalonikii vasut megnyitával a keleti piacok összeköttetésétől. Bár a Balkán-félsziget mint a rózsák hazája ismeretes, tudvalevőleg ott a rózsaoalj előállítása miatt csupán a centifolia s a damascena termeltetnek hallatlan mennyiségben, míg a nemes kerti fajok, tán a nagyobb székvárosok kivételével csaknem teljesen ismeretlenek. Miután a kelet gazdagabb lakói a szép kertért mesés mennyiségű pénzt áldoznak, közel esik a föltevés, hogy az új vasut megnyitával, a keleti kertészetben is nagyobb lendület fog bekövetkezni s így éppen hazánk volna hivatva az ott felmerült, sőt elősegített keresletet kivitele által fűdözni. — Ezt szivleljék meg honi kertészeink; ocsudjanak fel teszesztő almaikból jókor, nehogy későn ébredve e kínálkozó tért élelmesebb külföldiek által már ellepve találják.

UJ RÓZSAFAJOK 1887-re.

Nabonnand. (Nobonnand.) — *Ind.*

Igen sötét bársonyos biborvörös, réz-sárga árnyékolattal; nagy, telt, egyenesen álló, szirmai zsendelyezetek, igen dúsan viritó, fája erős növési.

Agathe Nabonnand. (Nabonnand.) — *Thea.*

Fehéres, testszin szegélyzettel; nagy, telt, illatos, bimbója tojásdad; erős növési és folyton viritó.

Baronne de Fonvielle. (Gonod.) — *Thea.*

Rezes-sárga, a szirmok hátsó lapja karminpiros; nagy, telt, jól alkotott, erős, merev kocsánnal, illatos. Erős növési, egyenes ágakkal, igen dúsan nyiló. A Beauté de l'Europe származéka.

Mad. Chauvry. (Bonnaire.) — *Thea.*

Virágja rózsaszín-sárga, a szirmok hátsó lapja kínai-sárga, felső része

rezes-sárga. Öblös alaku, bimbója kifogástalan alkotású s csokorkötéshez igen czélszerűen használható. Növése igen erős, kúszó. — „Mad. Bérard × William Allen Richardsen.“

Mad. Etienne. (Bernaix.) — *Thea.*

Világos bor-rózsaszínű, fokozatos ellárványulással, közepén tisztafehér; nagy, telt, csészealaku, igen nagy, a közepén kisebbülő szirmokkal, melyek a teljes felnyílás előtt fodrosak. Növése mérsékelt, nagyon szétágazó, folyton viruló.

Ye Primrose Dame. (Bennet.) — *Thea.*

Gyengéd kankalin-sárga, közepén baracczszínű; nagy, tömött, jó alko-

tású, könnyen felnyíló. Növése erős, igen dúsan virágzó.

Mad. Schwallier. (Bernaix.) — *Thea-hybrid.*

Test-rózsaszínű, csúcsán halványabb; nagy, telt, felnyílásakor gömbalaku, későbbben csészealaku, erős virágkocsánál. Növése bokros, csokorban dúsan viritó.

Charles Dickens. (Bennet.) — *Rem.*

Szép rózsaszínű; nagy, telt; növése erős, kemény. Igen dúsan viritó kerti-és csoportrózsa.

Virago. (Geschwind.) — *Rep.*

Sötét hússzínpiros; nagy, lazán telt, lapos csészealaku, rendkívül erős növésű, télálló. (Honi termesztmény Korpónáról.)

Szives tudomásul.

G. V. úrnak Budapest. — A két említett fajt előbb össze fogjuk hasonlítani; talán lesz köztük mégis valami különbség, mert nem hihető, hogy Bancroft ily evidens szédelgésre szánja magát. — Az 1-ső szám 8-ik oldalán a 24-ik sorban tisztán ott van, hogy: „a tényező azt állítja“ etc. — A többit mint látja, felhasználjuk. — Szívesen látnók Önt a szellemi támogatók közt is; addig is fogadja köszönetünket.

Zs. Ly. úrnak, Ó-Szivacz. — Szinnyomatos rózsaujság a mainai Frankfurtban megjelenő „Rosen Zeitung“, mely szaklap a német rózsászok egyletének organuma. Megjelenik évenként 6 számban, míg dig egy ivnyi terjedelemben, egy szinnyomattal. Ezen szinnyomatokban semmi köszönet nincsen, mivel a f. évi három példány közt csupán a Grace Darling szinnyomata mondható némileg felismerhetőnek, míg az 1-ső szám miniatúr-rózsái, holmi ponyván árult szentképek koszoruira emlékeztetnek, a 2-ik szám „Archiduchesse Maria Immaculata“-ja pedig oly színben van feltüntetve, minő a rózsák közt egyáltalán fel nem lelhető. Néhány jól sikerült szinnyomatot találunk Nietner művében „Die Rose“. — Alapos szakemberek a szinnyomatok álláspontján már túl vannak; be van bizonyulva, hogy az ily chromo-ábrák soha sem képesek a természetet hiven utánozni, daczára annak, hogy előállításuk mesés összegekbe kerül. Ha Ön a póstai költségeket nem sajnálja, megtekintésül a 3 ideai számot szívesen elküldjük 1-2 napra.

S. A. úrnak B.-Csaba. — Fogadja köszönetünket. — Intézkedtünk.

K. J. úrnak Arad. — Ugy történt! — Hanem azért a többi szakemberek (Önt sem kivéve) szintén szerencsélthetnének bennünket szellemi alamizsnájukkal. — Azon czim alatt egy tankönyvet lehetne írni; irányunkat csak egy egész évfolyam jelölheti meg; hisszük, hogy minden tekintetben helyes leend. Ezer üdvözet és köszönet!

F. A. úrnak H.-M.-Vásárhely. — Köszönettel vettük és intézkedtünk.

D. K. úrnak N.-Bánya. — Kezdők lévén, a közvetítési díjak terhét még nem bírjuk el; esedezünk tehát a jövőben közvetlen érintkezésért.

K. K. úrnak Ó-Becse. — Nem feledkeztem meg rólad! Csakhogy lépéseim eredményre nem vezettek. A mint valahol tudomásomra esik ilyesmi, azonnal foglak értesíteni, ha kell, még táviratilag is. Sokszor üdvözöllek!

Sch. J. urhölgynek Bodolló. — Az igen jól leírt thearózsa neve: Marie Van Houtte (Ducher, 1871.). A kért galyakat e perczben, miután a rózsatök immár erősen remontálnak, a legnagyobb sajnálatunkra nem küldhetjük; — későbbben, a második elvirágzás után a Marie Van Houtte al egyútt összeállíthatjuk a küldeményt; ezen késői szemzésből azonban néhány hihetőleg alvó marad. Kérjük nagysádnak ebbeli utasítását.